

- [10] Standart vyshchoi osvity bakalavra za spetsialnistiu 152 «Metrolohiia ta informatsiino-vymiriuvalna tekhnika» haluzi znan 15 Avtomatyzatsiia ta pryladobuduvannia» zatverdzheno i vvedeno v diu Nakazom Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 19.11.2018 № 1263
- [11] Lypman M. Chem mozhет быт krytycheskoe myshlenye? / M. Lypman. – Rezhym dostupa: <http://www.debatam.ru/obrazovanie/chem-mojet-byt-kriticheskoe-myshlenie/>
- [12] Polishchuk Ye. S., Dorozhovets M. M., Yatsuk V. O. ta in. Metrolohiia ta vymiriuvalna tekhnika: Pidruchnyk / Ye. S. Polishchuk, M. M. Dorozhovets, V. O. Yatsuk, V. M. Vanko, T. H. Boiko; Za red. prof. Ye. S. Polishchuka. — Lviv: Vydavnytstvo «Beskyd Bit», 2003. — 544s.
- [13] Software Support for Metrology: GPG 19 — Internet-enabled Metrology Systems (NPL Report DEM-ES 012), June 2006.

УДК 004.922:74

DOI: 10.31652/2412-1142-2020-58-57-66

Титаренко Віталій Васильович

аспірант 1-го курсу, майстер виробничого навчання

вищого художнього професійно-технічного училища №5, м. Вінниця, Україна

ORCID 0000-0001-6665-5083

titarenko_vitaliy@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ ГРАФІЧНИХ РЕДАКТОРІВ У ХУДОЖНЬО-ОФОРМЛЮВАЛЬНИХ РОБОТАХ НА ВИРОБНИЧІЙ ПРАКТИЦІ

Анотація. У статті подано характеристику впровадження інформаційно-комунікаційних технологій на уроках виробничої практики під час підготовки виконавців художньо-оформлювальних робіт. Акцентовується увага на здобутті нових професійних навичок та компетентностей, що відповідатимуть вимогам роботодавців та сучасному виробництву, згідно з новітніми освітніми стандартами та надання послуг у сфері мистецтва. Вказано невідповідності між вимогами роботодавців, які потребують кваліфікованих робітників з професії виконавець художньо-оформлювальних робіт, що володіють навичками роботи з інформаційно-комунікаційними технологіями, та освітніми програмами. Вивчено закони України, що регламентують доступ до інформації, визначають напрямки підготовки кваліфікованих працівників з надання послуг у сфері мистецтва. Розкрито поняття «медіа-освіта», «цифрова компетентність». Підкреслюється роль інформаційно-комунікаційних технологій та важливості впровадження моделі медіа-освіти в освітньому процесі, необхідність графічної підготовки висококваліфікованого робітника, який відповідає вимогам ринку праці. Продемонстровано приклад виконання оформлення інтер'єру кабінету під час виробничої практики із професії виконавець художньо-оформлювальних робіт, що має значення у подальшій роботі із замовленнями та співпраці із замовниками. У процесі створення фотомонтажу в графічному редакторі Adobe Photoshop представлено впровадження моделі медіа-освіти та графічної підготовки, розвиток навичок роботи з цифровими зображеннями. Обґрунтовано, що для організації якісної підготовки виконавців художньо-оформлювальних робіт, необхідним є введення курсу комп'ютерної графіки в освітній процес закладів професійних (професійно-технічних) закладів (ЗПТО), залучення роботодавців до розробки освітніх програм та кваліфікаційних вимог.

Ключові слова: графічний редактор; зображення; кваліфікований робітник; інформаційно-комунікаційні технології; медіа-освіта, виробнича практика.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Сучасні електронні медіа та інші медіапродукти, в яких поєднуються можливості всіх існуючих ЗМІ, зумовлюють реалізацію комплексу функцій впливу на оточуючих. Така багатофункціональність сприяє відкриттю широкого діапазону можливостей щодо вдосконалення освітнього процесу [1, с. 11]. У сучасних умовах

інформаційного суспільства чітко прослідковується зміщення акцентів на володіння необхідною інформацією і швидкий доступ до неї та формування у молодого фахівця умінь та навичок уміло працювати з великим об'ємом інформації, що забезпечить його конкурентоздатність на ринку праці. Отже, необхідно впроваджувати в виробничу практику досконалішу методику навчання, що забезпечить підвищення якості підготовки. Таке складне завдання можна вирішити шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Аналіз останніх публікацій. Питання, пов'язані з формуванням професійних знань учнів ЗПТО засобами мультимедіа, знайшли відображення в дисертаційному дослідженні Г. Кедровича, Л. Коношевського, І. Петрицина, Л. Шевченко. Проблеми комп'ютерного навчання вивчалися Ю. Дорошенком, М. Жалдаком, Ю. Жуком, М. Кадемією, О. Околеловою, В. Триусом. Термінологічні питання, щодо інформаційних процесів, інформаційних професійних здібностей розкриті у наукових працях В. Бабака, О. Ключникова, О. Корченка, С. Кошеневського, Г. Кузнєцова, В. Хорошко, Д. Чиркова.

Метою статті є теоретичне і практичне обґрунтування використання графічних редакторів у художньо-оформлювальних роботах на виробничій практиці.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Формування вміння користуватися інформацією в будь-якому вигляді, здійснювати комунікацію, усвідомлювати наслідки впливу на людину засобів масової комунікації, сприяє творчому вираженню людини у сучасному інформаційному суспільстві [2, с. 256]. Заходи, щодо побудови сучасного інформаційного суспільства знайшли відображення в Законах України «Про освіту» (2017) [3], «Про вищу освіту» (2014) [4], «Про національну безпеку України» (2018) [5], «Про інформацію» (2019) [6], «Про Національну програму інформатизації» (2018) [7] в Концепції впровадження медіаосвіти в Україні (2016) [8], Концепції інформаційної безпеки України (2017) [9], Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти “Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта” на період до 2027 року (2019) [10].

Кожен навчальний заклад художньої освіти не має залишатися осторонь від процесів швидких змін виробничих технологій і ринкових перетворень, має стати ініціатором реорганізації освітнього процесу [11, с. 4-5]. Як зазначено у Законі «Про освіту» (2017) ст. 15 «Метою професійної (професійно-технічної) освіти є формування і розвиток професійних компетентностей особи, необхідних для професійної діяльності за певною професією у відповідній галузі, забезпечення її конкурентоздатності на ринку праці та мобільності і перспектив кар'єрного зростання впродовж життя» [3]. Сучасне виробництво вимагає від майбутніх виконавців художньо-оформлювальних робіт володіння широким спектром компетентностей. За Рамковою програмою оновлених ключових компетентностей, визначених Європейським Союзом на сучасному етапі розвитку інформаційного суспільства одною з компетентностей є цифрова компетентність.

Цифрова компетентність – це впевнене, критичне і відповідальне використання та взаємодія з цифровими технологіями для навчання, професійної діяльності (роботи) та участі у житті суспільства [12].

Для системи професійної освіти України є пріоритетним розвиток цифрової компетентності, впровадження ІКТ та елементів медіа-освіти в освітній процес. Художники-оформлювачі повинні вміти працювати у комп'ютерних програмах та володіти прийомами роботи в графічних редакторах, у першу чергу із зображеннями, що представлені у цифровій формі.

Для роботи з зображеннями на комп'ютері використовуються так звані графічні редактори.

Графічний редактор представляє собою програмний продукт для організації роботи

користувача з графічними зображеннями та їхньою інформаційною моделлю. Редактори дозволяють значно підвищити продуктивність роботи художника, зробивши більшість одноманітних етапів по створенню зображення простішими. Серед великої кількості графічних редакторів, які допомагають виконати найрізноманітніші задачі, найбільш відомими є стандартні Microsoft Paint та Adobe Photoshop, CorelDRAW, Corel Painter, Adobe Illustrator [13, с. 14].

Microsoft Paint – багатофункціональний, але в той же час досить простий у використанні растровий графічний редактор.

Редактор був повністю перероблений, отримав простий і зручний інтерфейс. Так, до нього були додані нові додаткові фігури, схожі з бібліотекою Microsoft Office. Цифрові пензлі з ефектами акварелі, текстурного олівця і каліграфії допоможуть створювати виразні і ефектні зображення. Також оновилися бібліотека фігур. До стандартних еліпса, прямокутника, вектора, кривої, багатогранника і округленого прямокутника додалося ще 17 фігур, серед яких: трикутник рівнобедрений, трикутник прямокутний, ромб, п'яти- і шестикутник, стрілки вправо, вліво, вгору і вниз; зірки (чотирьох-, п'яти- і шестикутна); прямокутний, круглий і думаючі бульбашки для коміксів, серце і блискавка. Намалювавши фігуру, можна ще налаштувати її параметри: повернути, розтягнути, змінити колір і фактуру [14].

Adobe Photoshop – графічний редактор, призначений для редагування цифрових фотографій та створення растрової графіки. Особливості Adobe Photoshop полягають у багатому інструментарії для створення і обробки зображень, зручності й простоті в експлуатації, роботі з кольоровими профілями, корекції кольорових параметрів великому наборі команд фільтрації, за допомогою яких можна створювати найрізноманітніші художні ефекти.

Базові інструменти редагування дозволяють змінювати тон, насиченість зображення, обтинати його, накладати фотофільтри, виправляти перспективу тощо. Photoshop підтримує так звані шари – прозорі області зображення, на яких розміщуються елементи фотомонтажу, текст, геометричні фігури. Програма містить інструменти для роботи з текстом і нескладними фігурами, дозволяє малювати робочі контури, задавати текстам і фігурам стилі оформлення. Для роботи з окремими фрагментами зображення передбачені різні типи виділення: за фігурою, в режимі «малювання» зони виділення, за діапазоном кольорів тощо [15].

CorelDRAW – це векторний графічний редактор, який позиціонується як цілий пакет програм для роботи з графікою, а не як окремий графічний редактор. Повний набір інструментів для редагування зображень дозволяє користувачеві відрегулювати контраст, колірний баланс, змінити колірний режим з RGB в CMYK, застосувати спеціальні ефекти, наприклад, швидко створити віньетки або рамки для растрових зображень. Спеціально для роботи з растровими зображеннями в пакет входить програма Corel PhotoPaint, яка відкриває зображення прямо з CorelDraw, а потім повертається в програму після збереження. Вона також включає в себе лазер, який дозволяє обрізати зображення [16].

Adobe Illustrator – професійний графічний редактор для створення та редагування векторної графіки, проте дизайнери використовують його в різних цілях: в рекламі, вітальних листівках, плакатах, книгах, графічних романах, розкадровки, журналах, газетах та інших. Програма володіє широким набором інструментів для малювання і можливостями управління кольором і текстом [17].

На сучасному етапі розвитку виробництва роботодавці вимагають від виконавців художньо-оформлювальних робіт навичок роботи з комп'ютерними програмами та цифровими зображеннями. Вимоги роботодавців та низький рівень графічної підготовки виконавців художньо-оформлювальних робіт ставлять за мету підвищення якості підготовки. Високий рівень професійних навичок роботи з програмними засобами, цифровими зображеннями дозволить не тільки ефективно покращити процес роботи, але й перевести його на новий якісний рівень.

Стрімкий розвиток у сучасному світі ІКТ та системи мас-медіа нагально потребує

цілеспрямованої підготовки особистості до користування різноманітними медіа засобами та технологіями. Медіа потужно впливає на освіту молодого покоління, тому постає потреба у розвитку медіа-освіти.

Медіа-освіта – частина освітнього процесу, спрямована на формування в суспільстві медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку ІКТ.

У цих умовах медіа-освіта має стати фундаментальною складовою освітнього процесу України. Медіа-освіта має стати одним із головних чинників забезпечення відкритості освіти щодо сучасних швидко змінюваних знань і наближення змісту освіти до потреб повсякденного життя людини [8].

Під час практичної підготовки учні долучаються до медіа-освіти та основ графічного дизайну.

Виконання завдань виробничої практики передбачає міжпредметні зв'язки з дисциплінами професійного циклу: матеріалознавство, шрифти, креслення та перспектива, технології виконання художньо-оформлювальних робіт, кольорознавство.

На виробничій практиці група отримала завдання, яке полягало у якісному практичному виконанні оформлення інтер'єру кабінета іноземної мови. Перед учнями майстер поставив проблемну ситуацію виконати замовлення з урахуванням вимог замовника.

Мета завдання – розвиток вмінь та навичок роботи над замовленням та співпраці із замовником.

Вирішення цієї проблеми вимагало від учнів використання засвоєних знань і практичних навичок, а також пошуку нових підходів, направлених на якісне практичне виконання завдання з раціональним використанням часу та матеріалів.

Під час зустрічі групи із замовником, що була організована у вигляді дискусії, в якій активно брав участь кожен учень, замовник висловив побажання та пропозиції, щодо оформлення інтер'єру кабінету. Перед учнями постала проблема практично і якісно виконати з новітніх матеріалів стенди та елементи оформлення. Учні в малих групах отримали завдання від майстра створити ескізи, які будуть відповідати тематиці аудиторії, врахувавши пропозиції замовника. Кожна група представила свій варіант оформлення на вибір замовнику. Після затвердження ескізу учні з майстром визначають необхідні матеріали: оракал, ПВХ, клей, інструменти для виконання завдання. Був складений кошторис грошових витрат та план придбання матеріалів.

Майстер поділив об'єм роботи на дві частини.

Перша частина стосувалась виготовлення стендів, що відповідають вимогам навчальної аудиторії: стенди «Класний куточок» та «Охорона праці», а також стенду Лондонської вежі «Big Ben», стенду з висловом англійського письменника, стенду «Information».

Придбавши необхідну кількість сучасних матеріалів, учні розпочали роботу з виготовлення стендів. За допомогою Інтернет-ресурсів було підбрано зображення Лондонської вежі «Big Ben».

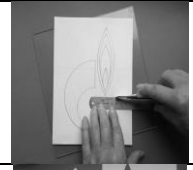

Учні виконують роботу за інструкційно-технологічною карткою (таб. 1.).

Під час виробничої практики було виготовлено стенд Лондонської вежі «Big Ben» в техніці об'ємного конструювання із застосуванням технології фотодруку на самоклеючій плівці. Для надання реалістичності зображення відомої будівлі у стенд було вмонтовано годинник.

Учні визначили кількість текстової інформації та у відповідних кольорах і шрифтах текст був виконаний на плоттері. Учнями здійснювалось нанесення текстової інформації на поверхню стендів за допомогою монтажною плівки.

Таблиця 1

**Інструкційно-технічна карта
Виготовлення фірмового знака з пластика ПВХ**

№	Назва операції	Технологічні умови	Зображення
1	Підготовка матеріалів інструментів для роботи з ПВХ	Цупкий папір, ПВХ клей "Космофен", олівець, гумка, різак, металева лінійка, циркуль, дошка для порізки	
2	Виконання малюнка фірмового знака	Виконується малюнок олівцем на цупкому папері за зразком із використанням циркуля та металевої лінійки	
3	Виконання шаблону фірмового знака	Підклавши дошку для порізки під підготовлений малюнок, по контуру, за допомогою різаків вирізається фірмовий знак. Внутрішня частина вирізаного малюнка називається шаблон	
4	Перенесення фірмового знаку на ПВХ	Для виконання фірмового знака кладеться шаблон на ПВХ і олівцем обводиться зображення	
5	Вирізання елементів фірмового знака з ПВХ	Коли малюнок фірмового знака перенесений на поверхню ПВХ, його елементи вирізають різак з використанням лінійки	
6	Монтаж елементів фірмового знака на іншу поверхню ПВХ	Вирізані елементи фірмового знака монтуються на іншу поверхню ПВХ за допомогою спеціального клею "Космофен", таким чином робиться об'єм знака	
7	Завершення роботи над фірмовим знаком	Змонтовані елементи фірмового знака підсихають і через пару хвилин знак готовий	

Для виконання другої частини роботи майстер організував заняття згідно із запропонованою моделлю медіа-освіти австралійських фахівців Б. Мак-Махона і Р. Куїна [18, с. 221].

У моделі зазначені 3 компоненти. Згідно моделі медіа-освіти малі групи повинні були знайти, підібрати елементи композиції, яка буде відповідати тематиці аудиторії.

Відповідно до першого етапу моделі учні повинні розуміти, які засоби використовуються для створення медіа текстів.

Учням потрібно було використати медіа-ресурси. Передбачалось, що кожна група буде шукати потрібний матеріал, користуючись комп'ютерами, планшетами, телефонами,

Інтернет-ресурсами. Зібраний матеріал кожна група представила на обговорення.

Другий етап моделі медіа-освіти передбачає усвідомлення зв'язку між вибором специфіки зображення (наприклад, у рекламі) та її співвіднесенням із «цільовою аудиторією».

Учні, виходячи з потреб цільової аудиторії відбирали під час обговорення зібраний матеріал та визначали кращі зразки для подальшої роботи (рис. 1.).

Рис. 1. Зразки для обговорення

Третім етапом передбачено вміння проілюструвати відповідними прикладами стереотипність медіа-образів (як ці стереотипні образи служать економічним, соціальним інтересам окремих груп суспільства).

Опановуючи навичками створення медіа-образів та роботи з ІКТ, учні оволодівають базовими основами роботи у комп'ютерній програмі Adobe Photoshop.

Програма Adobe Photoshop – є найпотужнішим інструментом в руках професійного художника, за допомогою цієї програми створюються графічні продукти найвищого класу і складності. За 3 етапом моделі перед учнями було поставлено завдання створити медіа-образ у техніці фотомонтажу, колажування [19, с.14].

За поясненням майстра завдання перед групою художників-оформлювачів полягає в тому, що потрібно взяти одне з декількох зображень та шляхом комбінування їх частин і підмалювання об'єктів створюємо нове зображення. Як правило у процесі монтажу за основу береться одне зображення, а на нього додаються якісь елементи з інших зображень або ж просто домальовувати [19, с.154]. Для виконання завдання були підібрані зображення «Тауерський міст», «Лондонської національна галерея» та зображення прапора Великої Британії в якості основи (рис. 2.).

Рис. 2. Зображення для фотомонтажу

Учні виконують роботу за інструкційно-технологічною карткою (таб. 2.).

Під час створення монтажу роботу розпочинаємо з копіювання виділеного фрагменту з одного зображення на інше. У зображенні «Тауерський міст», де виконано виділення, у рядку меню обираємо Редагування→Копіювати або Редагування→Вирізати (в залежності від поставленої мети). В першому випадку виділений фрагмент залишиться на вихідному зображенні, в другому випадку він буде вирізаний, а на його місці утворюється пусте місце, залите кольором фону (або прозора дірка).

Тепер перейдемо у зображення державного прапора Великої Британії, на яке потрібно розташувати виділений фрагмент, у рядку меню обираємо Редагування→Вставити. В

результаті виділений раніше фрагмент «Тауерський міст», буде розташований на окремий шар (автоматично створений).

Таблиця 2

**Інструкційно-технічна карта
Створення фотомонтажу у програмі Adobe Photoshop**

№	Назва операції	Технологічні умови	Зображення
1	Запуск програми Adobe Photoshop для виконання роботи	Запуск програми Adobe Photoshop	
2	Створення робочого документу	Створюється документ зображення відповідного розміру	
3	Створення основи	Вставляється зображення в якості основи	
4	Підготовка фрагментів колажу	Вирізаються фрагменти зображень, які будуть перенесенні на основу	
5	Перенесення фрагментів на основне зображення	Вирізані фрагменти зображень переносяться на основу	
6	Завершення роботи над фотомонтажом	Виділенні фрагменти розташовуються у визначених місцях на основному зображенні	

Переміщати одні фрагменти зображення відносно інших можна, рухаючи шари, на яких розміщені ці фрагменти. Під час вставки будь-якого одного фрагмента зображення в інше автоматично створюється новий шар, на який і поміщається фрагмент, що вставляється.

Далі на палітрі Шари (Layers) оберемо відповідний шар. Для цього потрібно клацнути по його назві мишкою. Далі переміщайте шар за допомогою клавіш стрілок на клавіатурі або мишкою, попередньо обравши інструмент Переміщення на палітрі інструментів. Звертайте увагу, що при цьому не повинно бути нічого виділено на зображенні (в іншому випадку буде проводитися переміщення виділеного фрагмента).

Виконавши переміщення, розташовуємо виділенні фрагменти у визначених місцях на основному зображенні. За необхідності підганяємо обрані фрагменти, змінюємо їхню форму, надаємо обраним фрагментам тінь чи використовуємо ефекти накладання на основне зображення.

Для монтажу наступного фрагменту «Лондонська національна галерея» на основне зображення виконується той самий алгоритм дій.

В кінці роботи залишається лише відредагувати та підправити деякі деталі. При необхідності обрізаємо зображення за допомогою інструменту Рамка (Crop) для надання потрібного формату. Згідно зразка (рис. 3.) був створений макет та замовлений друк зображення на банерній тканині, що виконувався на спеціальному фірмовому обладнанні.

Після завершення роботи над завданням було здійснено монтаж стендів та банеру у інтер'єрі відповідної аудиторії.

Рис. 3. Зразок фотомонтажу

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Державний стандарт для підготовки кваліфікованих робітників з професії „Виконавець художньо-оформлювальних робіт” 4-го, 5-го розряду передбачає формування знань і умінь працювати з інформаційними технологіями, що використовуються в оформленні інтер'єрів, будинків, кімнат, вітрин магазинів, рекламної продукції, виробництві сувенірної продукції. Володіти прийомами роботи з програмними засобами в оформленні реклами та інтер'єрів, створенні текстових і графічних документів. Вміти створювати рекламні проспекти, буклети, листівки, об'яви, графічні об'єкти за допомогою програм Photoshop, Illustrator.

На прикладі показано впровадження елементів моделі медіа-освіти та етапи роботи з цифровими зображеннями.

При підготовці фахівців у закладах професійної (професійно-технічної) освіти серед визначених компетентностей особливе місце на сучасному етапі розвитку інформаційного простору займає інформаційно-цифрова компетентність. Виділення інформаційно-цифрової компетентності як складової фахової компетентності обумовлено широким використанням сучасних інформаційних технологій, комп'ютерних програм у освітньому процесі при підготовці художників-оформлювачів.

Впровадження у виробничий процес ІКТ істотно підвищує рівень знань і вмінь учнів, щодо роботи з інформаційними джерелами. Розвиває критичне ставлення до інформації, забезпечує практичне осмислення отриманих знань і вмінь з фахової дисципліни в практико-орієнтованому освітньому процесі.

ІКТ у процесі виробничого навчання активізують увагу учнів, сприяють самостійності, формують навички роботи у графічному редакторі.

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Напрямок подальших досліджень є вивчення та впровадження елементів моделі медіа-освіти, розвиток навичок роботи з цифровими зображеннями при підготовці виконавців художньо-оформлювальних робіт. Саме сучасна фахова підготовка у закладах професійної (професійно-технічної) освіти дозволяє формувати інформаційно-цифрову компетентність у художників-оформлювачів, забезпечити високе розуміння основ комп'ютерної графіки, дає можливість оволодіти арсеналом технічних прийомів роботи у графічних програмах, що дозволять фахівцю здійснювати професійну діяльність у галузі графічного дизайну.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] Шворак К. В. Медіакомпетентність та медіаграмотність – базові компетентності педагога НУШ [Текст] / К. В. Шворак, І. В. Карпик // Молодий вчений. — 2018. — №12. с. 9-12 URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/12.1/3.pdf>
- [2] Дивак В. Роль медіаосвіти при підготовці фахівців з педагогіки вищої школи Збірник статей Четвертої міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи». – Київ.: Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2016. – 504 с. 251-257. URL: www.aup.com.ua/Zbirnuk_konf_2016
- [3] Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
- [4] Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
- [5] Закон України «Про національну безпеку України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
- [6] Закон України «Про інформацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
- [7] Закон України «Про Національну програму інформатизації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
- [8] Концепція впровадження медіаосвіти в Україні сайту MediaSapiens ОО «Детектор медіа». URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosviti-v-ukraini-nova-redaktsiya/>
- [9] Концепція інформаційної безпеки України. URL: <https://www.osce.org/uk/fom/175056?download=true>
- [10] Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти “Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта” на період до 2027 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
- [11] Радченко Ю. Особливості використання сучасних інформаційних технологій в професійній підготовці майбутніх вчителів в умовах коледжу : метод. рекомендації, 2012. – 50 с. с 4-5 URL: ipood.com.ua/data/NDR/2012_Radchenko_recomend
- [12] Сайт онлайн-курсу «Освіта на основі життєвих навичок. Адвокаційний модуль для керівних кадрів». «Ключові компетентності для навчання протягом життя». URL: <http://dlse.multycourse.com.ua/ua/page/15/53>
- [13] Миронов Д. Комп'ютерна графіка в дизайні: учебник. – СПб.: БХВ-Петербург, 2008 – 560с.: ил. – (Учебная литература для вузов) с. 14
- [14] Графічний редактор microsoft paint. URL: https://stud.com.ua/43445/informatika/grafichniy_redaktor_microsoft_paint
- [15] Adobe Photoshop. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Adobe_Photoshop
- [16] CorelDraw URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/CorelDraw>
- [17] Adobe Illustrator URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Adobe_Illustrator
- [18] Сипливець Н. Медіаосвіта як інструмент підвищення якості навчального процесу Збірник статей Четвертої міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи». – Київ. : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2016. – 504 с. с. 220-223 www.aup.com.ua/Zbirnuk_konf_2016
- [19] Прохоров А., Михайлов С, Прогди Р. Photoshop на примерах. Практика, практика и только практика. – СПб.: Наука и Техника, 2018. – 272 с.: ил. с. 14, 154

USE OF GRAPHICS EDITORS IN DESIGN AND DECORATION WORKS

Tytarenko Vitaliy V.

Post-graduate student, masters of vocational training

High Art Vocational School № 5, Vinnytsia, Ukraine

ORCID 0000-0001-6665-5083

tytarenko_vitaliy@ukr.net

Annotation. The article describes the introduction of information and communication technologies during the lessons of practical training in the preparation of design and decoration works' specialists. The attention is paid to the new professional skills and competences acquisition that will meet the requirements of employers and modern industry according to the latest educational standards and the and the delivery of art services. There is a mismatch between the demands of employers who require skilled workers by profession design and decoration works with information and communication technology skills and educational programs. The content of the articles of the laws of Ukraine, which regulate access to information, determine skilled workers training in the delivery of art services. The concepts of «computerization of education», «information model», «digital competence» are revealed. The role of information and communication technologies and the importance of media education model introduction into the educational process, the need for highly skilled worker's graphic training, which meets the requirements of the labor market, are emphasized. The features of graphics editors that design and decoration works' specialists should be able to work with are shown. The example of the interior design shows the improvement of skills in working with modern materials, the ability to work on the order and cooperation with the customer. In creating photo collage in Adobe Photoshop is presented the introduction of media education model and graphic training, and the development of digital image skills. For Ukraine priority

should be given to the modern training of of design and decoration works' specialists, the need to introduce a computer graphics course in the educational process of Ukraine, to involve employers in the development of training programs and qualification requirements.

Key words: graphic editor, image, skilled worker, information and communication technologies, media education, practical training.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] Shvorak K. V. (2018). Mediakompetentnist ta mediahramotnist – bazovi kompetentnosti pedahoha NUSH [Media Competence and Media Literacy are the basic competencies of the new ukrainian school teacher] *Molodyy vchenyy – Young scientist*, 12, 9-12 URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/12.1/3.pdf> (in Ukrainian)
- [2] Dyvak V. (2016). Rol mediaosvity pry pidhotovtsi fakhivtsiv z pedahohiky vyshchoyi shkoly [The Role of Media Education in the Training of Higher Education Pedagogists] In: *Proceedings of the Fourth International Scientific and Methodological Conference «Practical Media Literacy: International Experience and Ukrainian Perspectives»*. – Kyiv.: Free Press Center, Ukrainian Press Academy. (pp. 251-257). URL: [www.aup.com.ua/ Zbirnuk_konf_2016](http://www.aup.com.ua/Zbirnuk_konf_2016) (in Ukrainian)
- [3] Zakon Ukrainy «Pro osvitu». [Law of Ukraine «About Education»] URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. (in Ukrainian)
- [4] Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu». [Law of Ukraine «About Higher Education»] URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. (in Ukrainian)
- [5] Zakon Ukrainy «Pro natsional'nu bezpeku Ukrainy». [Law of Ukraine «About National Security of Ukraine»] URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. (in Ukrainian)
- [6] Zakon Ukrainy «Pro informatsiyu». [Law of Ukraine «About Information»] URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. (in Ukrainian)
- [7] Zakon Ukrainy «Pro Natsional'nu prohramu informatyzatsiyi». [Law of Ukraine «About the National Program of Informatization»] URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. (in Ukrainian)
- [8] Kontsepsiya vprovadzhennya mediaosvity v Ukraini Sait MediaSapiens PA «Detektor medya». [The concept of the introduction of media education in Ukraine] URL: <https://ms.detektor.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontsepsiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/> (in Ukrainian)
- [9] Kontsepsiya informatsiynoyi bezpeky Ukrainy. [Ukraine Information Security Concept] URL: <https://www.osce.org/uk/fom/175056?download=true> (in Ukrainian)
- [10] Kontsepsiia realizatsii derzhavnoi polityky u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity “Suchasna profesiina (profesiino-tekhnichna) osvita” na period do 2027 roku. [The concept of state policy in the field of vocational (vocational-technical) education “Modern vocational (vocational-technical) education” for the period up to 2027]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. (in Ukrainian)
- [11] Radchenko Yu. (2012). Osoblyvosti vykorystannya suchasnykh informatsiynykh tekhnolohiy v profesiyniy pidhotovtsi maybutnikh vchyteliv v umovakh koledzhu : metod. Rekomendatsiyi [Peculiarities of the use of modern information technologies in the professional training of future teachers in college: a method. recommendations] pp. 4-5 URL: ipood.com.ua/data/NDR/2012_Radchenko_recomend (in Ukrainian)
- [12] Sait onlayn-kursu «Osvita na osnovi zhyttyevykh navychok. Advokatsiynny modul' dlya kerivnykh kadriv». «Klyuchovi kompetentnosti dlya navchannya protyahom zhyttya». [Key competences for lifelong learning.] URL: <http://dlse.multycourse.com.ua/ua/page/15/53> (in Ukrainian)
- [13] Myronov D. (2008). Kompyuternaya hrafika v dyzayne [Computer graphics in design]. SPb.: BXV-Petersburg, p. 14 (in Russian)
- [14] Hrafichnyy redaktor Microsoft paint. [Graphic editor Microsoft paint]. URL: https://stud.com.ua/43445/informatika/grafichniy_redaktor_microsoft_paint
- [15] Sait Wikipedia Adobe Photoshop. [Site Wikipedia Adobe Photoshop] URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Adobe_Photoshop
- [16] Sait Wikipedia CorelDraw. [Site Wikipedia CorelDraw] URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/CorelDraw>
- [17] Sait Wikipedia Adobe Illustrator [Site Wikipedia Adobe Illustrator] URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Adobe_Illustrator
- [18] Syplyvets N. (2016). Mediaosvita yak instrument pidvyshchennya yakosti navchal'noho protsesu [Media education as a tool for improving the quality of the educational process] In: *Proceedings of the Fourth International Scientific and Methodological Conference «Practical Media Literacy: International Experience and Ukrainian Perspectives»*. – Kyiv.: Free Press Center, Ukrainian Press Academy. (pp. 220-223) URL: [www.aup.com.ua/ Zbirnuk_konf_2016](http://www.aup.com.ua/Zbirnuk_konf_2016) (in Ukrainian)
- [19] Prokhorov A., Mikhaylov S, Progdi R. (2018). Photoshop na primerakh. Praktika, praktika i tol'ko praktika. [Photoshop with examples. Practice, practice and practice only.] – SPb.: Nauka i Tekhnika (pp. 14, 154) (in Russian)